

Maribor, 24.10.2017

Ministrstvo za okolje in prostor
Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje
Tanja.bolte@gov.si; jasmina.karba@gov.si

Zadeva: Pripombe, predlogi in vprašanja na delovni osnutek Nacionalnega programa varstva okolja 2030 (NPVO 2030)

Spoštovani,

občinam smo poslali delovni osnutek Nacionalnega programa varstva okolja 2030 (NPVO 2030), ki smo ga prejeli iz MOP in prejeli prve odzive. V vmesnem času je sicer objavljen osnutek dokumenta, vendar vam prva razmišljanja občin že pošiljamo v vednost.

Prosimo za termin za delovno srečanje MOP in občin, kjer bi se lahko še pred iztekom roka o vsebinah NPVO 2030 podrobneje seznanili in posvetovali in vam na podlagi razprave ter prejetih vsebin občin poslali pripombe k Osnutku NPVO 2030.

Splošne pripombe

Na splošno ugotavljamo, da so različna področja zelo neenakomerno obdelana. Narava je dobro razdelana, določeni so tudi številni ukrepi. Druga področja so večinoma obravnavana zelo splošno, cilji posplošeni, manjkajo ukrepi. Predpostavljamo, da bodo le-ti določeni v nadaljnjih obravnavah NPVO.

V nadaljevanju pa tudi nekaj konkretnih **pripomb**, **predlogov** in **vprašanj**:

Invazivne tujerodne vrste

- V poglavju 4.1 Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala so v preglednici 1: Ukrepi za doseganje ciljev biotske raznovrstnosti in ohranjanja naravnih vrednost **roki za izvedbo aktivnosti na področju invazivnih tujerodnih vrst v neskladju z določili Uredbe (EU) št. 1143/2014** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (24. člen).
- V NPVO je potrebno poleg aktivnosti **za zmanjševanje in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst predvideti tudi sprejem ustrezne zakonodaje**, ki bo vse

udeležene obvezala k izvajanju aktivnosti za zmanjševanje vseh že prisotnih invazivnih tujerodnih vrst ter preprečevanju vnosa novih.

- Rok v 2. vrstici preglednice 1 (stran 18), ki je leto 2026, mora biti glede na pomembnost problematike krajši.

Tla

- V preteklosti smo bili soočeni s primeri nasipavanja prekomerno onesnažene zemljine na otroška igrišča Vrtca Viški vrtci, enota Hiša pri ladji, Skapinova in Vrtca Najdihojca, enota Palček, Gorazdova 6. Predlagamo, da se v poglavju 4.1.2 Tla med cilje uvrsti tudi izvajanje nadzora nad premeščanjem zemljine. To področje ni primerno urejeno oziroma regulirano in ima lahko vpliv na zdravje ljudi. Za zemljine/substrate ni vedno na voljo certifikata oziroma ta ne odraža dejanskega stanja. Sistem sledenja izkopanih zemljin in vhodnih substratov za umetno pripravljene zemljine ni urejen, pomanjkljiv je inšpekcijski nadzor, pomanjkljiva pa je tudi ozaveščenost vseh deležnikov (izvajalcev gradbenih del, proizvajalcev in trgovcev z umetno pripravljenimi substrati in zemljinami ter potrošnikov).

Gospodarno ravnanje z viri in nizkoogljično gospodarstvo

- Mesta predstavljamo pomembne sooblikovalce življenjskega prostora in rabe naravnih virov. Predlagamo, da se v poglavju 4.2 Gospodarno ravnanje z viri in nizkoogljično gospodarstvo v preglednici 7: Ukrepi in naloge za podporo gospodarnemu ravnanju z viri in prehodu na nizkoogljično gospodarstvo uvrsti dodatni ukrep: Finančna podpora mestom pri prehodu v krožno gospodarstvo:
 1. sofinanciranje izvedbe pilotnih projektov na temo krožnega gospodarstva in
 2. sofinanciranje priprav lokalnih strategij ali akcijskih načrtov za prehod v krožno gospodarstvo (vključno z izdelavo metodologije za pregled tokov materialov in snovi v mestih in uvedba indikatorjev za krožno gospodarstvo).

V preteklosti onesnažena območja

- Tla so praktično neobnovljiv naravni vir s katerim je treba skrbno ravnati, pri čemer neonesnaženih tal ni v izobilju. Predlagamo, da se v poglavju 4.3.1 V preteklosti onesnažena območja uvrsti dodatni ukrep: Finančna podpora za razvoj novih, inovativnih metod za sanacijo onesnaženih območij.

Podporno okolje

- Predviden ukrep, opisan na strani 66: »Za doseganje ciljev tega programa bo treba reorganizirati usmerjanje lokalnega in regionalnega razvoja glede okoljskih, urbanih, energetskih, prometnih in drugih relevantnih vsebin z enega mesta na državni ravni in sistematično na podlagi večletnega načrta.« Ali to pomeni, da bodo občine sprejemale le en strateški dokument, ki bo nadomestil Lokalni energetski koncept, Celostno prometno strategijo, Občinski program varstva okolja, Trajnostno urbano strategijo?

Če je tako, katero ministrstvo predstavlja »eno mesto« na državni ravni? Če je tako, zakaj posebej ukrep občinske strategije prilagajanja na podnebne spremembe? Kaj je v tem primeru s prostorskimi načrti? Prosimo za podrobnejšo obrazložitev, kaj je mišljeno s tem zapisom.

- Predlagamo dodaten ukrep, ki sodi vsebinsko pod različna področja, najbolj pa ga bi ga umestili v splošno podporno okolje. Zapisno je, da je potrebno okrepiti dialog med organi državne in lokalne uprave, prav tako, da je izvajanje ukrepov potrebno organizirati na način, da se bodo učinkovito uporabile zmožnosti akterjev. *Zmožnosti akterjev je potrebno povečati in hkrati zagotoviti ustrezno podporno okolje za organe lokalne uprave za učinkovito izvajanje ukrepov.*
- Raziskave, razvoj in inovacije za varstvo okolja – ne pozabiti na Strateško, razvojno-inovacijska partnerstva, vključno z digitalizacijo. Številni ukrepi (od podnebnih sprememb, kvalitete vode, zraka,...) se nanašajo na delo različnih SRIP. NPVO 2030 predstavlja stanje in probleme, ki jih imamo sedaj, hkrati pa opredeljuje ukrepe, kako bomo te izzive naslovili. Rešitve za probleme iščejo SRIPi, s pomočjo tehnologije, s krožno-gospodarskim pristopom, trajnostnim turizmom... *Predlagamo usklajevanje NPVO 2030 s SRIPi.*

Zbrala:

Saša Kek